

14 ta' Lulju, 1948

Imħalief :

L-Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Il-Pulizija *versus* Edward Camilleri

**Inkonvenjent — Appell — Art. 389 u 425 (1) (b) (vii)
tal-Kodiċi Kriminali.**

Għalkemm il-liġi tqbil li l-Qorti " tista' " taġti imien lill-imputat b'ezże inħbi l-inkonvenjent li b'ih ikun qiegħed jikser il-liġi, dik il-kelma " tista' " — "may" — mhix dejjem permissiva, imma spiss għandha tiġi interpretata bħala li timponi obligu lill-Qorti li tadotta dak il-provvediment; u dan meta jikkonkorra ċirkustanzi li jistgħu iakkoppjaw dik il-fakoltà mad-dover li dik il-fakoltà tiġi eżerċitata; bħal meta jiġci li, jekk dik il-fakoltà ma tiġix eżerċitata, il-liġi tkun tista' tiġi faċilment eluża.

Meta l-Qorti ma teżerċitax dik il-fakoltà meta kien imissha teżerċitaha, l-imputat iġi meħlus minn obligu li timponilu l-liġi; u dan huwa wieħed mill-motivi li għalihom il-Prosekuzzjoni tista' tap-pella minn sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati.

Il-Qorti -- Rat l-akkuża tal-Pulizija kontra l-imsemmi Edward Camilleri talli f'dawn l-aħħar tnax-il xahar għamel xogħlijiet, bill' (1) waqqaf bieb flok bieb magħlut bil-ġebel, (2) qala' bieb kbir ta' l-injam minn postu u wafihlu fil-entrata ta' passagġ ġdid, (3) bəjjad passagġ, (4) ikkomunika l-elettriku f'dak il-passagġ, u (5) wafihlu burdura ta' l-injam ma' tul il-ħitan ta' l-entrata fil-post St. Lucia Street, Valletta, mingħajr permess bil-miktub mill-Board għall-Kontroll tal-Bini;

Rat is-sentenza tal-Qorti Kriminali tal-Maġistrati tal-Pulizija Ġudizzjarja għall-Ġżira ta' Malta, li biha l-istess Edward Camilleri ġie misjub f'ati skond l-akkuża u ġie kundannat £5 multa;

Rat ir-rikors li bil: l-Attorney General appella kontra dik is-sentenza taht il-provvediment ta' l-art. 425 (1) (b) (vii) tal-

Kodiċi Kriminali, peress illi l-Ewwel Qorti belset lill-istess Ċanillieri mill-obligi msemmijin fl-art. 389 tal-Kodiċi Kriminali, li jikkontempla l-ordni tal-Qorti, minbarra l-piena, għat-tnehhija ta' l-inkonvenjent jew diżordni li bih ikun sar ir-reat, taht penali ta' ammenda mhux iżjed minn £2 għal kull gurnata li l-inkonvenjent jew id-diżordni jibqa' wara li jagħlaq iż-żmien li l-Qorti tkun tat sabiex jitneħħa;

Rat is-sentenza tagħha tal-14 ta' Ġunju 1948, li biha giet dikjarata inattendibili r-rinunzja għall-appell riżultanti mill-fol. 8 tal-proċess u validu l-irtir tad-dikjarazzjoni ta' dik ir-rinunzja;

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi fl-art. 389 tal-Kodiċi Kriminali l-liġi tgħid li l-Qorti "tista'" tagħmel ordni fuq imsemmi. Minn dik il-kelma "tista'", li fuza l-liġi, jista' jkun dubju li kien fid-diskrezzjoni ta' l-Ewwel Qorti li tagħmel jew le dik l-Ordni; iżda, kif gie ritenut fis-sentenza mogħtija minn din il-Qorti fid-9 ta' Ġunju 1947, fil-kawża "Il-Pulizija vs. Carmelo Saliba", il-kelma "tista'", korrispondenti għall-kelma "may" fit-test ingliz, ma hix dejjem semplicement permissiva, imma ta' spiss għandha tiġi ntepretata bħala "placing a duty on those on whom the faculty or power is placed by a statute of exercising it". Inghad fiċ-ċitata sentenza, fuq l-awtorità ta' Sir Alison Russell (Legislative Drafting and Forms, 1938) illi, għalkemm is-sinifikat naturali tal-kelma "may" hu "permissive and enabling", iżda jista' jkun hemm ċirkustanzi li jistgħu jakkoppjaw il-fakoltà ma' dover li dik il-fakoltà tiġi eżerċitata, u jimponu lil dik il-persuna li lilha giet fdata l-fakoltà l-obligu li teżerċita dak il-poter;

Illi l-dan il-każ tikkonkorri evidentement ċirkustanza li tikkrea l-obligazzjoni ta' l-eżerċizzju tal-fakoltà li jiġi prefiss terminu sabiex l-akkużat juniforma ruħu mal-liġi; u din iċ-ċirkustanza hija dik illi altrimenti l-liġi tista' tiġi wisq faċilment eluża;

Illi għalhekk, la darba s-sentenza ta' l-ewwel Qorti ma nponietx terminu għar-rinozzjoni tax-xogħlijiet fuq indikati, formanti l-oġġett tar-reat, jiġi li l-imputat gie meħlus mill-obligi ta' l-art. 389, u s-sentenza ta' l-Ewwel Qorti hija kwim-

di appellabili taht id-dispożizzjoni tal-ligi ndikata fir-rikors ta' l-Attorney General. U la darba l-imputat gie misjub hati, u ma sar l-ohda appell minn dik id-deċiżjoni, u la darba l-precisssjoni tat-terminu hi haga obligatorja fié-ċirkustanzi tal-każ, l-appell ghandu jigi milqugh;

Ghal dawn il-motivi;

Tilqa' l-appell tal-Prosekuzzjoni, u tiffirma s-sentenza appellata fis-sens li tipprefiggi lill-imputat terminu ta' xahar mil-lum biex juniforma ruhu mal-ligi, taht penali ta' 2s. Gd. ghal kull ġurnata ta' dewmien;
